

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАКАРПАТСЬКІ ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Випуск 42
Том 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») з філологічних наук відповідно до Наказу МОН України від 09.02.2021 № 157 (додаток 4)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Зимомря І. М. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Голова редакційної ради:

Палінчак М. М. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародної політики, декан факультету міжнародних економічних відносин, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Члени редколегії:

Бідзіля Ю. М. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри журналістики, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Вереш М. Т. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гвоздяк О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Голик С. В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гжесяк Ян – д-р габ., професор Державної вищої професійної школи в Коніні, Конін, Польща

Девіцька А. І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Добровольська О. Я. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології та перекладу, Національний транспортний університет

Мафтин Н. В. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Павлак Мірослав – д-р габ., професор, ректор, Державна вища професійна школа в Коніні, Конін, Польща

Печарський А. Я. – доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка, Львівський національний університет імені Івана Франка

Попович Н. М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри полікультурної освіти та перекладу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рогач Л. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Томенчук М. В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Фабіан М. П. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Чендей Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Чик Д. Ч. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов і методики їх викладання, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка

**Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет», протокол № 14 від 24.11.2025 року.**

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2178 від 27.06.2024 року. Ідентифікатор медіа R30-04729.

Суб'єкт у сфері друкованих медіа: Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» (вул. Підгірна, 46, м. Ужгород, 88000, e-mail: official@uzhnu.edu.ua, тел. +38(0312) 61-33-21)

Періодичність: шість разів на рік

Мови видання: українська, англійська, польська, словацька, угорська.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Офіційний сайт видання: www.zfs-journal.uzhnu.uz.ua

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN 2663-4880 (print)
ISSN 2663-4899 (online)

© Ужгородський національний університет, 2025

LINGUISTIC ASPECTS OF RENDERING ENGLISH POLITICAL TERMS IN CONTEMPORARY DISCOURSE

МОВНІ АСПЕКТИ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ТЕРМІНІВ У СУЧАСНОМУ ДИСКУРСІ

Dobrovolska S.R.,

orcid.org/0000-0002-2389-4890

Candidate of Economic Sciences,

Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages and Translation Studies

Lviv State University of Life Safety

In the era of globalization, political conflicts and mechanisms for their resolution inevitably take on a transnational character, which raises the issue of interlingual and intercultural communication. This work focuses on a comprehensive study of the peculiarities of reproducing English political terms as a fundamental component of international political discourse.

The methodological basis of the study is a synthesis of the theory of narrative types, approaches to assessing the effectiveness of narrative formations, and theoretical concepts of analyzing the translator's position regarding the transmission of the ideological component in translation texts. Particular focus is placed on studying the dynamic nature of English political terminology and the problems arising from the continuous updating of the conceptual system.

The study systematizes the main translation problems that arise when working with political texts, in particular the need to take into account cultural and historical factors, national traditions, and the sociocultural characteristics of language communities. It analyzes the classification of translation transformations as means of logical thinking that ensure the proper interpretation of semantic elements within the language of translation.

Special attention is paid to studying the manipulative possibilities of translating political texts and the dangers associated with literal reproduction of political statements without taking into account the contextual content. The importance of a qualified approach to conveying not only the semantic but also the pragmatic potential of political terms is substantiated.

The results include practical advice for translators of political discourse and define the criteria for professional competence of specialists. Particular attention is paid to the stylistic characteristics of political discourse and the need to develop interdisciplinary skills in translators to ensure effective intercultural dialogue in the context of modern geopolitical conditions.

Key words: political terms, translation, political discourse, translation transformations, English language.

В епоху глобалізації політичні суперечності та механізми їх розв'язання неодмінно набувають транснаціонального характеру, що актуалізує питання міжмовної та міжкультурної комунікації. Представлена робота зосереджена на всебічному вивченні особливостей відтворення англійських політичних термінів як фундаментальної складової міжнародного політичного дискурсу.

Методологічну базу дослідження складає синтез теорії наративних типів, підходів до оцінювання ефективності наративних утворень та теоретичних концепцій аналізу позиції перекладача щодо передачі ідеологічної складової у текстах перекладу. Особливий фокус зроблено на вивченні динамічної природи політичної термінології англійської мови та проблем, що виникають внаслідок безперервного оновлення понятійної системи.

У дослідженні систематизовано головні перекладознавчі проблеми, які постають під час опрацювання політичних текстів, зокрема потреба врахування культурно-історичних чинників, національних традицій та соціокультурних властивостей мовних спільнот. Проаналізовано класифікацію перекладацьких трансформацій як засобів логічного мислення, що забезпечують належну інтерпретацію семантичних елементів у межах мови перекладу.

Окрему увагу приділено вивченню маніпулятивних можливостей перекладу політичних текстів та небезпек, пов'язаних із буквальним відтворенням політичних висловлювань без врахування контекстуального змісту. Обґрунтовано значущість кваліфікованого підходу до передачі не тільки семантичного, але й прагматичного потенціалу політичних термінів.

Отримані результати включають практичні поради для перекладачів політичного дискурсу та визначають критерії професійних компетенцій спеціалістів. Особливу увагу зосереджено на стилістичних характеристиках політичного дискурсу та потребі формування міждисциплінарних умінь у перекладачів для забезпечення ефективного міжкультурного діалогу в контексті сучасних геополітичних умов.

Ключові слова: політичні терміни, переклад, політичний дискурс, перекладацькі трансформації, англійська мова.

Problem setting. In the context of modern globalization, the problem of accurate reproduction of political terms is becoming extremely important. Political conflicts and mechanisms for overcoming them transcend national borders, which inevitably

involves written and oral translation [9, p. 45]. The reproduction of political terminology is a complex, multi-level process that requires an in-depth understanding not only of linguistic constructions, but also of political, cultural, and social contexts.

To overcome these difficulties, it is recommended to use borrowed translations for political jargon, select equivalents for idioms, apply semantic translation of metaphors, take contextual factors into account when translating acronyms, and use adaptation for political realities [4, p. 62].

Effective translation of political discourse requires the development of appropriate strategies, which include three groups of principles: the basic principles of the translation process, the choice of a general course of action, and the choice of the type and sequence of specific operations [3, p. 49].

Factors determining the choice of strategy include the purpose of translation, the type of text, and the characteristics of the target audience. Framing techniques are of particular importance: temporal and spatial framing, selective appropriation of textual material, marking of key elements, and repositioning of participants [16, p. 346].

Professional requirements for translators of political texts include in-depth knowledge of the political sphere, understanding of the essence of political discussions, knowledge of the cultural characteristics of countries, a large vocabulary,

and the ability to track semantic changes in discourse [10, p. 178].

Despite significant progress in the development of machine translation, the quality of automated systems remains insufficient for the adequate processing of complex political texts. This is due to the need to take into account cultural contexts and complex interrelationships between concepts in different languages [17, p. 202].

Conclusions and prospects of the study. The reproduction of English political terms is a complex, multi-level process that requires not only linguistic knowledge from the translator, but also a deep understanding of political, cultural, and social contexts. Successful translation of political discourse depends on the correct choice of translation strategies, consideration of the manipulative potential of linguistic means, and preservation of the communicative effect of the original.

The main task of the translator remains to achieve maximum adequacy and equivalence of the translation while preserving the pragmatic impact of the text on the target audience. This requires a high level of professionalism and constant improvement of skills in a rapidly changing political environment.

REFERENCES:

1. Д'яков А. С. Основы терминотворения: семантические та социолінгвістичні аспекти: [монографія] / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. Київ : КМ Academia, 2000. 216 с.
2. Калішук Д. М. Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу. *Вісник СумДУ*. Т. 1, № 11 (95). 2006. С. 154.
3. Кузенко Г.М. Ways of rendering the meaning of nationally biased units of lexicon. The world of interpreting and translating: навч. посіб. Миколаїв : В-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. С. 49–52.
4. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту : підручник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2016. 176 с.
5. Ніколенко А. Г. English Lexicology – Theory and Practice. Вінниця : «Нова книга», 2007. С. 272–274.
6. Ніконова В. Г., Никитченко К.П. A Course in Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages : навч. посібник. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2020. С. 251–252.
7. Орлова О. Units of nationally biased lexicon as the symbols of national culture. Миколаїв: *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2017. С. 155–158.
8. Першина А. А. Проблеми перекладу термінів. *Термінознавство: традиції та перспективи розвитку* : матеріали XV Всеукраїнської наук.-практ. конф., 15 груд. 2021 р. Харків, 2021. С. 41–42.
9. Рильський М. Мистецтво перекладу : навчальний посібник. / за заг. ред. М. Рильський. Київ, 2015. 90 с.
10. Селіванова О.О. Основы теории мовної комунікації : підручник. Черкаси : Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
11. Чумак Л.М. Лексичні інновації в англомовному медійному дискурсі початку XXI століття: Структурний і лінгвопрагматичний аспекти. Житомир, 2018. 355 с.
12. Abdurasulov N.N.O. The Classification of the Phraseological Units. Middle European scientific bulletin. Namangan Institute of Engineering and Technology Teacher of English language, 2021. P. 261–262.
13. Bally Ch., Sechehaye A. Course in general linguistics. Trans. Wade Baskin. NY : The Philosophical Society, 1959.
14. Costea M. Euphemism Translation Strategies: An Analysis of Corpus-based English-Romanian Translations. Braşov: Teacher Education in Teaching English to Speakers of Second/Foreign Languages (TESOL), 2018. P. 6–9.
15. Crespo-Fernandez E. Sex in Language: Euphemistic and Dysphemistic Metaphors in Internet Forums. London-New York : Bloomsbury, 2015. 286 p.
16. Faridi A., Fitri O.M., Hartono R. Baker's Strategies Used in Translating English Idioms Into Indonesian in Crazy Rich Asians By Kevin Kwan. English Educational Journal. Indonesia: Universitas Negeri Semarang, 2019. P. 346–350.

17. Liebes, T. and Ribak, R. A mother's battle against TV news: a case study of political socialisation. *Discourse and Society*, 1991. P. 202–222.
18. Onyshchak H. Translation strategies in political speeches, Uzhhorod. Estimates Comments-Forecasts. 2021. P. 136–137.
19. Thompson K. W. Moral and political discourse: theory and practice in international relations. Washington, DC : University Press of America. 1987a.
20. Wilson J. Politically speaking. Cambridge : Blackwell. 1990.
21. Wodak R., & Menz F., eds. Sprache in der Politik – Politik in der Sprache. Analysen zum öffentlichen Sprachgebrauch. Klagenfurt : Drava. 1990. 341 p.

Дата першого надходження рукопису до видання: 29.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 30.10.2025

Дата публікації: 28.11.2025